

Internetconsultatie IAK

NB: De toelichting (huidige pagina) is geen onderdeel van het format (volgende pagina).

Toelichting

Het kabinet heeft in 2011 besloten dat elk voorstel voor beleid of regelgeving dat wordt voorgelegd aan het parlement een adequaat antwoord moet bevatten op de 7 hoofdvragen van het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)¹. Sinds 1 januari 2014 is het tevens verplicht om de antwoorden op deze vragen te publiceren bij een internetconsultatie over een voorstel². Deze informatie kan ook worden hergebruikt bij het [indienen van het voorstel bij ambtelijke voorportalen](#). Bij internetconsultatie geldt het volgende:

- Er wordt gebruik gemaakt van het Word-format op de volgende pagina. Voor het invullen van de vragen kun je passages uit de toelichting op het voorstel gebruiken. Hieronder volgt ook per vraag de toelichting bij het invullen.
- Het ingevulde format moet worden geüpload bij het tabblad "Documenten". Daar worden ook de regeling en toelichting geüpload. De beantwoording van de vragen wordt voorlopig dus in een apart document zichtbaar op www.internetconsultatie.nl
- Sla het ingevulde format op onder de bestandsnaam "Beantwoording vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)" zodat de publicatie herkenbaar wordt weergegeven.

Toelichting op de vragen

1. Wat is de aanleiding?

Beschrijf de aanleiding voor het maken van het voorstel (bv. het regeerakkoord, besluit van de bewindspersoon, EU-implementatie, toezegging aan de Tweede Kamer, verzoek uit de branche of onderzoeksrapport), Noem de vindplaats van de bron waaruit de aanleiding blijkt.

2. Wie zijn betrokken?

Geef aan welke groepen, organisaties, instanties, personen etc. betrokken zijn bij de totstand-koming van het voorstel. Geef ook aan waarom men betrokken is (bijv. kennis van probleem, betrokken bij uitvoering of handhaving, vertegenwoordiger doelgroep) en hoe (meebeslissen, meedenken, meedoen).

3. Wat is het probleem?

Beschrijf hier het probleem dat moet worden opgelost. Welke situatie wordt negatief gewaardeerd of is voor vatbaar voor verbetering?

4. Wat is het doel?

Beschrijf het beleidsdoel/de beleidsdoelen. Formuleer doelen waar mogelijk SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Geef aan welk publiek belang in het geding is en waarom ingrijpen door de rijksoverheid noodzakelijk is. Wat gebeurt er bij niets doen/ongewijzigd beleid (nuloptie)?

6. Wat is het beste instrument?

Geef aan met welk(e) beleidsinstrument(en) het beoogde doel moet worden gerealiseerd en waarom deze instrumenten – alles afgewogen – de voorkeur genieten. Betrek in de afweging overwegingen omtrent

¹ [Kabinetsstandpunt Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving](#)

² [Verzamelbrief regeldruk September 2013](#)

effectiviteit, doelmatigheid, rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Beschrijf hier de (neven)gevolgen van het voorstel voor burgers, bedrijven, overheid en milieu. Denk bij gevolgen voor burgers en bedrijven bijv. aan administratieve lasten, toezichtlasten en nalevingskosten en bij bedrijven ook aan markteffecten en concurrentiepositie. Denk bij gevolgen voor de overheid bijv. aan gevolgen voor bezwaar en beroep, toezicht, rechtspraak rechtsbijstand etc.. Gevolgen moeten zo veel mogelijk worden gekwantificeerd (bijv. om hoeveel burgers gaat het, wat zijn de verwachte kosten etc.).

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetaik.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor het wetsvoorstel is de wens van onderwijsinstellingen, leveranciers en de Tweede Kamer om de huidige gegevensuitwisseling tussen onderwijsinstellingen en leveranciers te verbeteren. In het Doorbraakproject Onderwijs en ICT is in 2014 in publiek-private samenstelling (met onderwijsinstellingen en leveranciers) gesproken over de belangrijkste belemmeringen en oplossingen om een doorbraak in het gebruik van adaptieve digitale leermiddelen te bereiken. Eén van de adviezen betreft de introductie van een pseudoniem voor leerlingen om de toegang tot en het gebruik van digitale leermiddelen te optimaliseren.³ Een pseudoniem is een unieke identiteit voor leerlingen die door elke leverancier kan worden gebruikt, zonder dat direct te herleiden is om welke specifieke leerling het gaat. De motie Rog⁴ vraagt de regering te realiseren dat persoonsgegevens van leerlingen alleen nog maar gepseudonimiseerd worden verstrekt aan leveranciers en ontwikkelaars van digitaal leermateriaal.

2. Wie zijn betrokken?

Betrokken zijn de sectorraden in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Zij vertegenwoordigen hun achterban bij de besluitvorming over en invoering van het pseudoniem. De branchevereniging van de educatieve uitgeverijen (GEU), de branchevereniging van de distributeurs (KBB-e) en de branchevereniging van de schoolinformatiesystemen (VDOD) zijn betrokken aangezien deze partijen hun systemen moeten aanpassen. Stichting Kennisnet realiseert de nummervoorziening die het pseudoniem moet genereren.

3. Wat is het probleem?

Om te bereiken dat leerlingen probleemloos gebruik kunnen maken van digitale leermiddelen is het nodig dat zij door alle betrokken partijen, schoolinformatiesystemen (zij verzorgen onder meer de leerlingadministratie voor de onderwijsinstelling), distributeurs (zij verzorgen onder meer de toegang tot digitale leermiddelen) en educatieve uitgeverij (de ontwikkelaars van digitale leermiddelen), uniek geïdentificeerd kunnen worden. Hiervoor hebben de onderwijsinstelling en de desbetreffende leverancier een unieke identiteit nodig, zoals een nummer. Doordat onderwijsinstellingen nu niet kunnen beschikken over zo'n unieke identiteit voor de uitwisseling van gegevens met leveranciers, ontstaan verschillende problemen. Zo kunnen identiteiten te laat beschikbaar komen of van onvoldoende kwaliteit zijn om een goede en tijdige werking van digitale

³ Doorbraakproject Onderwijs en ICT, Eindrapportage publiek-private tafels, oktober 2014. Te vinden op www.doorbraakonderwijsenict.nl

⁴ Kamerstukken II 2014/15, 32 034, nr. 15

leermiddelen bij aanvang van het schooljaar te garanderen. Ieder jaar levert dit de nodige administratieve rompslomp op bij onderwijsinstellingen en leveranciers. Dit heeft tot gevolg dat leveranciers hun eigen maatregelen nemen, waarbij vaak gebruik wordt gemaakt van persoonsgegevens, om ervoor te zorgen dat er een correcte koppeling gelegd kan worden tussen aangeschafte leermiddelen en de leerlingen voor wie deze leermiddelen bestemd zijn. Door deze 'matchingsproblematiek' worden er onnodig veel persoonsgegevens uitgewisseld.

4. Wat is het doel?

Het doel van het wetsvoorstel is het voorzien in de mogelijkheid voor onderwijsinstellingen om een pseudoniem voor leerlingen te creëren, gebaseerd op het persoonsgebonden nummer van leerlingen, dat kan worden gebruikt in de uitwisseling tussen de onderwijsinstelling en de leveranciers, zodat de leerlingen toegang hebben tot de juiste digitale leermiddelen en deze ook kunnen gebruiken.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De overheid (OCW) wordt door scholen, marktpartijen en de Tweede Kamer aangesproken op de school- en sectoroverstijgende aspecten als het gaat om de borging van de privacy van leerlingen en om een goede werking van de leermiddelenketen. Met de ambitie om scholen in po en vo meer gebruik te laten maken van moderne, digitale leermiddelen is dit het moment om de publieke uitgangspunten en randvoorwaarden voor de gehele sector beter te organiseren.

6. Wat is het beste instrument?

Aangezien bij het omzetten naar een pseudoniem gebruik wordt gemaakt van het persoonsgebonden nummer in het onderwijs, is aanpassing van de wet nodig. Ingevolge artikel 24 van de Wbp mag een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, bij de verwerking van persoonsgegevens immers slechts worden gebruikt ter uitvoering van de betreffende wet, dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald. In overeenstemming met deze bepaling is het gebruik van het PGN in de onderwijswetten strikt gereguleerd. Aldus is een afweging op het niveau van de formele wet in beginsel gegarandeerd. Hieraan wordt met dit wetsvoorstel voldaan.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Met de invoering van het pseudoniem zullen er minder persoonsgegevens van leerlingen uitgewisseld worden tussen onderwijsinstelling en leveranciers van digitale leermiddelen. Deze leveranciers zullen hun systemen hierop moeten aanpassen. Voor onderwijsinstellingen wordt een beperkte administratieve lastenvermindering verwacht. De gegevensuitwisseling tussen het schoolinformatiesysteem en de nummervoorziening en de uitwisseling met leveranciers zal volledig geautomatiseerd plaatsvinden. Dit vergt geen additionele handelingen van de onderwijsinstelling in vergelijking met de huidige praktijk. Door de invoering van het unieke nummer zal de foutgevoeligheid van het bestel- en toegangsproces afnemen. De fouten leiden nu tot noodzakelijke administratieve correcties door de onderwijsinstelling en ongewenste lesverstoringen op momenten dat leerlingen niet kunnen inloggen op hun leermiddelen. De huidige praktijk laat zien dat deze fouten vooral in het voortgezet onderwijs een probleem zijn en dat een gemiddelde onderwijsinstelling 3 uur per jaar met correcties bezig is. De invoering van het pseudoniem heeft geen financiële gevolgen voor onderwijsinstellingen. De incidentele, centrale ontwikkelkosten (ca. €500.000) van de nummervoorziening en het beheer daarvan worden gefinancierd door de minister van OCW.